

**Рішення вченої ради Сумського державного університету
від 12 грудня 2019 р. з питання
«Стан розвитку наукової діяльності та основні завдання на 2020 рік»**

Розглянувши питання «Стан розвитку наукової діяльності та основні завдання на 2020 рік» вчена рада зазначає, що протягом 2019 року було продовжено розвиток університету як науково-навчально-виробничого комплексу, забезпечувалось зростання обсягів та підвищення якості і ефективності результатів і показників наукових досліджень і розробок та їх оприлюднення.

Науковці університету (Вакал С.М., Максименко Б.О., Пляцук Л.Д.) увійшли до колективу авторів, робота якого «Розробка та впровадження інноваційної технології виробництва екологічно чистих агроефективних мінеральних добрив на базі нових видів фосфатної сировини» була відзначена у 2019 році Премією Кабінету Міністрів України за розроблення та впровадження інноваційних технологій.

Протягом року проводилась робота щодо вдосконалення нормативної бази (розроблено та оновлено більше десяти нормативних документів), яка пов'язана з організацією та стимулюванням наукової діяльності, публікаційної активності вчених, науковою роботою студентів тощо. Зокрема, збільшено розміри премій за публікації у виданнях, які індексуються БД Scopus та/або Web of Science Core Collection (далі – WoS), підготовку студентів переможців конкурсів наукових робіт і предметних олімпіадах всеукраїнського і міжнародного рівнів, знижено відрахування на накладні витрати НДЧ за господарчими договорами у разі залучення до їх виконання студентів і аспірантів.

У 2019 р. обсяг фінансування наукової діяльності за рахунок загального фонду державного бюджету МОН України у СумДУ порівняно з 2018 р. **зріс майже на 20 %** та склав **27,027 млн. грн** (2015р. – 3,307 млн. грн, 2016 р. – 5,325 млн. грн, 2017 р. – 10,432 млн. грн, 2018 р. – 22,806 млн. грн). Розподіл обсягів загального фонду за структурними підрозділами університету є наступним:

– *Факультет ЕлІТ* обсяг 2019 р. – 7363 тис. грн (2018 р. – 7152,2 тис. грн) – керівники НДР: Борисюк В.М., Гончаров О.А., Дворниченко А.В., Денисов С.І., Довбиш А.С., Іващенко М.М., Калашников В.В., Космінська Ю.О., Корнющенко Г.С., Курбатов Д.І., Лисенко О.В., Москаленко В.В., Мусіл Й., Опанасюк А.С., Погребняк О.Д., Проценко І.Ю., Проценко С.І., Хоменко О.В., Чешко І.В.;

– *ННІ БТ "УАБС"* обсяг 2019 р. – 3707 тис. грн (2018 р. – 2889,9 тис. грн) – керівники НДР: Буряк О.В., Домашенко М.Д., Кузьменко О.В., Леонов С.В., Макаренко І.О., Петрушенко Ю.М., Пластун О.Л., Самусевич Я.В., Школьник І.О.;

– *Медичний інститут* обсяг 2019 р. – 3340,6 тис. грн (2018 р. – 2855,1 тис. грн) – керівники НДР: Винниченко І.О., Дубовик Є.І., Лобода А.М., Москаленко Р.А., Олешко О.М., Погорелов М.В., Суходуб Л.Ф., Тимошенко О.О.;

– *ННІ ФЕМ ім. О. Балацького* обсяг 2019 р. – 3214,6 тис. грн (2018 р. – 4004 тис. грн) – керівники НДР: Васильєва Т.А., Захаркіна Л.С., Кобушко І.М., Колосок С.І., Люльов О.В., Мельник Л.Г., Сотник І.М., Чигрин О.Ю., Шкарупа О.В.;

– *Факультет ТеСЕТ* обсяг 2019 р. – 1694,8 тис. грн (2018 р. – 1443,1 тис. грн) – керівники НДР: Артюхов А.Є., Загорюлько А.В., Залога В.О., Ляпощенко О.О., Сотник М.І.;

– *ННІ права* обсяг 2019 р. – 600 тис. грн (2018 р. – 826,1 тис. грн) – керівники НДР: Куліш А.М., Сухонос В.В.;

– *Конотопський інститут* (Бібік В.В.) – обсяг 2019 р. – 30,0 тис. грн. (2018 р. – 25 тис.грн.) – керівник НДР: Іващенко М.М.

– *Загальноуніверситетські підрозділи* обсяг 2019 р. – 7,076 тис.грн. –керівники НДР: Ілляшенко Н.С., Ілляшенко С.М., Шипуліна Ю.С.

У поточному році продовжувалась системна робота щодо **підготовки і подання запитів на фінансування МОН України** за держбюджетними НДР на 2020 рік. На другий тур основного конкурсу було направлено 11 проектів загальним річним обсягом майже 5 млн. грн. Наразі триває експертне оцінювання даних проектів у фахових секціях наукової ради МОН України. На молодіжний конкурс було направлено 11 проектів, з яких 7 отримали експертні оцінки, які відповідають високому рівню, у т.ч. 4 які згідно рішення конкурсної комісії будуть фінансуватись у 2020 році. За конкурсом молодих вчених у 2019 році СумДУ вже 4-й рік поспіль виборює найбільшу

кількість проєктів-переможців серед усіх ЗВО України. Загалом у поточному році університет виконує 20 таких НДР на загальну суму 11,1 млн. грн.

За 11 місяців 2019 року до **913** одиниць збільшилась кількість наукових договорів на проведення досліджень, виготовлення НТП і надання наукових послуг (2018р. – 879), які виконуються за замовленням від підприємств, установ та організацій різної форми власності, у т.ч. **151** міжнародний договір (2018р. –141), **8** договорів на виконання міжнародних (2018р. – 6) та **6** державних грантів (2018р. – 3). Станом на 01.12.2019р. обсяг укладених договорів на науково-дослідні роботи, надання наукових послуг за господарськими договорами, державними і міжнародними грантами порівняно з аналогічним періодом 2018 р. суттєво не змінився і становить **25,007 млн. грн.** (2015 р. – 11,1 млн. грн., 2016 р. –15,9 млн. грн., 2017 р. –19,3 млн. грн. 2018 р. – 24,3 млн. грн).

Розподіл укладених договорів за спеціальним фондом за структурними підрозділами є наступним:

– *Факультет ТеСЕТ* (Гусак О.Г.) обсяг 2019 р. – 13222 тис. грн. (2017 р. – 12178 тис. грн., 2018 р. – 13178 тис. грн) – керівники НДР: Артюхов А.Є., Бага В.М., Большаніна С.Б., Васькін Р.А., Гудков С.М., Гусак О.Г., Дегтярьов І.М., Дядюра К.О., Загорулько А.В., Залога В.О., Ільїних А.А., Карінцев І.Б., Колесник В.М., Ковальов С.Ф., Криворучко Д.В., Лазненко Д.О., Ляпощенко О.О., Марченко С.В., Овчаренко М.С., Папченко А.А., Руденко П.В., Руденко Л.Ф., Склабінський В.І., Хованський С.О.;

– *Медичний інститут* (Лобода А.М.) обсяг 2019 р. – 4225 тис. грн. (2017 р. – 2791 тис. грн., 2018 р. – 6955 тис.грн) – керівники НДР: Атаман О.В., Атаман Ю.О., Босько В.М., Винниченко І.О., Винниченко Л.Б., Гарбузова В.Ю., Дудченко І.А., Зайцев І.Є., Іванюк Т.В., Касянчук В.В., Коленко О.І., Лахтін Ю.В., Линдін М.С., Любчак В.В., Москаленко Р.А., Мудренко І.Г., Нікітіна І.М., Обухова О.А., Олешко О.М., Ольховик А.В., Приступа Л.Н., Погорелов М.В., Редько С.І., Романюк А.М, Сікора В.В., Сміян О.І., Сміянов В.А., Суходуб Л.Ф., Ткач Г.Ф., Фадєєва Г.А., Чемич М.Д., Чиняк О.С., Юрченко А.Ю.;

– *Факультет ІФСК* (Сушкова О.М.) обсяг 2019 р. –1573 тис. грн. (2016 р. – 434 тис. грн., 2017 р. – 281,7 тис. грн., 2018 р. –233 тис. грн) – керівники НДР: Біденко Л.В., Кобякова І.К., Назаров М.С., Садівничий В.О., Дудченко Л.М., Роденко А.В., Світайло Н.Д., Таценко Н.В. Усенко Н.М.;

– *Факультет ЕліТ* (Проценко С.І.) обсяг 2019 р. – 917 тис. грн. (2017 р. – 1508 тис. грн., 2018 р. – 1291,2 тис. грн) – керівники НДР: Зубань Ю.О., Коплик І.В., Курбатов Д.І., Лебединський І.Л., Ляшенко Я.О., Москаленко В.В., Опанасюк А.С., Погребняк О.Д.;

– *ННІ ФЕМ ім. О. Балацького* (Васильєва Т.А.) обсяг 2019 р. – 778 тис.грн. (2017 р. – 507 тис. грн. 2018 р. – 2254,5 тис.грн.) – керівники НДР: В.Т., Боронос В.М., Васильєва Т.А., Касьяненко Т.В., Кобушко І.М., Маценко О.М., Люльов О.В.;

– *ННІ БТ "УАВС"* (Д'яконова І.І.) обсяг 2019 р. – 259 тис. грн. (2017 р. – 440,6 тис. грн., 2018 р. – 687 тис. грн) – керівники НДР: Буряк А.В., Кузьменко О.В. Макаренко І.О., Пластун О.Л., Савченко Т.Г., Самусевич Я.В., Школьник І.О.;

– *ННІ права* (Куліш А.М.) обсяг 2019 р. – 115 тис. грн (2017 р. – 68,7 тис. грн., 2018 р. – 92,5 тис. грн) – керівники НДР: Андрійченко Н.С., Бондаренко О.С., Гаруст Ю.В., Глущенко Н.В., Грибачова І.П., Денисенко С.І., Думчиков М.О. Іваненко Д.Д., Єльченко О.В., Каріх І.В., Маланчук Т.В., Резнік О.М., Пахомов В.В., Самойленко Є.А., Славко А.С., Старинський М.В., Сухонос, В.В., Чернадчук О.В., Швагер О.А., Шлапко Т.В., Янішевська К.Д.;

– *Шосткінський інститут* (Тугай Н.О.) обсяг 2019 р. –97 тис. грн. (2017 р. – 237,5 тис. грн. 2018 р. – 172,7 тис. грн) – керівники НДР Закусило Р.В.;

– *Конотопський інститут* (Бібик В.В.) обсяг 2019 р. – 44,9 тис. грн. (2017 р. – 31,3 тис. грн. 2018 р. – 39,4 тис. грн.) – керівники НДР: Бібик В.В., Бурик І.П., Грищенко С.І., Шолопутов В.Д.;

– *Загальноуніверситетські підрозділи* обсяг 2019 р. – 3775 тис.грн. (2017 р. – 1262 тис. грн., 2018 р.– 610 тис.грн) – керівники НДР: Антоненко С.С., Вакал С.В., Голишева Н.Ю., Ілляшенко Н.С., Ляпа М.М., Ободяк В.К., Сотник М.І., Сапожніков С.В., Хоменко В.В., Хованський С.О., Фільченко Д.В..

У поточному році також практично **на 7%** (до 151 одиниці) зросла кількість міжнародних договорів (контрактів) на розробку і виготовлення науково-технічної продукції та проведення досліджень з укладеним обсягом – 3,15 млн. грн., (2016 р. – 90 (1,64 млн. грн.), 2017 р. – 123 (3,47

млн.грн.), 2018 р. – 141 (4,21 млн.грн.) – наукові керівники Вакал С.В., Винниченко І.О., Винниченко Л.Б., Дудченко І.А., Зайцев І.Е., Марченко С.В., Папченко А.А., Погорелов М.В., Приступа Л.Н., Склабінський В.І., Сміян О.І., Чемич М.Д., Фадєєва Г.А., Фільченко Д.В.

У 2019 р. в університеті проводились дослідження у рамках **шести** державних наукових грантів для молодих вчених (2018 – 3), що є **найбільшим показником за роки існування СумДУ**. Дослідження у рамках грантових проєктів виконуються на факультетах ТеСЕТ і ЕлІТ та ННІ БТ «УАБС» і ФЕМ ім. О. Балацького. Науковими керівниками є наступні молоді вчені: Дегтярьов І.М. (каф. ТМВІ), Колеснік В.М. (каф. ТМВІ), Кузьменко О.В. (каф. економ. кібернетики), Ляшенко Я.О. (каф. ПМ та МСС), Самусевич Я.В. (каф. бух. обліку), Шевченко Г.М. (каф. управління).

Протягом року в університеті виконувалося вісім загальноуніверситетських міжнародних наукових грантів з обсягом фінансування 2,242 млн.грн (2018 – 6 грантів, обсяг фінансування 1,829 млн.грн.) – наукові керівники: Загорулько А.В., Лазненко Д.О., Кобякова І.К., Назаров М.С., Опанасюк А.С., Погорелов М.В., Погребняк О.Д., Романюк А.М.

Найбільш значущою подією 2019 року у частині пошуку і укладання договорів із зовнішніми замовниками стало підписання контракту і відповідного договору комісії з ДК «Укрспецекспорт» на замовлення Нанкінського НДІ електронних технологій (м. Нанкін, КНР) щодо виконання проєкту «Розробка методів і алгоритмів радіолокаційного розпізнавання повітряних цілей». **Обсяг робіт – 2 млн. дол. США** з терміном виконання 30,5 місяців. Роботи будуть виконуватись структурними науковими підрозділами НДЧ і факультету ЕлІТ спільно із Харківським університетом повітряних сил імені Івана Кожедуба за посередництва державного спецекспортера. Наразі **це найбільший за обсягом фінансування контракт за історію існування університету**, і в теперішній час, науково-технічна продукція, що буде створена, проходить необхідну процедуру експертизи у Державній службі експортного контролю України.

Продовжувалась системна робота щодо пошуку замовлень **на міжнародному рівні** і на іншу науково-технічну продукцію університету. Так ЦККНО медичного інституту виконано міжнародний дослідницький договір з Сілезійським технологічним університетом (Польща) щодо дослідження біологічної активності титанових пластин. Відповідно до підписаної дилерської угоди, кафедрою ПМТКМ виконано контракт на розробку технології і виготовлення дослідної партії гранул полікарбонату, модифікованого вуглецевими нанотрубками для компанії «Team-Trade» (Чехія). Центром Web-орієнтованих систем виконано договір з надання наукових послуг щодо дослідження методик світових вебметричних рейтингів для Технічного університету Молдови (м. Кишинів). Серед розробок **спеціального призначення**, спільно з ДК «Укрспецекспорт», Національною академією сухопутних військ (м. Львів), НТУУ «КПІ», Інститутом електродинаміки НАН України у поточному році проведено низку переговорів з Головним управлінням озброєнь та військової техніки армії КНР, Нанкінським електронно-інженерним інститутом (м. Нанкін), корпорацією «CEIES International Co., Ltd.» (м. Пекін), НДІ комп'ютерних технологій (м. Шанхай) та Китайським інститутом ядерної енергії (м. Ченду). Щодо останнього слід відмітити, що фахівцями НДІ енергоефективних технологій СумДУ за останні 3 роки **успішно проведена передконтрактна робота** щодо розробки та узгодження Технічного завдання (підписано у березні 2019 р.) на проєктування і виготовлення дослідного зразка «Головного циркуляційного герметичного моноблочного насосу для плавучого атомного реактору».

Також однією з визначних подій поширення дослідницької місії університету у регіоні стало **завершення об'єднання потенціалів ДП «МІНІДП» та СумДУ**, яке завершилось у березні цього року. Враховуючи принципи розвитку університету підприємницького типу, були активізовані роботи МІНІДП з пошуку і виконання досліджень за зовнішнім замовленням. Станом на грудень 2019 року інститутом укладено 35 господарчих договорів і контрактів загальним обсягом більше 2 млн.грн., на рахунок університету надійшло майже 700 тис.грн. коштів за проведення досліджень. Серед найбільш значущих договорів, які укладено СумДУ з квітня цього року у рамках діяльності інституту, необхідно виділити такі: контракт з Team-Trade s.r.o. (Чеська республіка) на розробку технології і постачання дослідного зразка добрив K_2SO_4 (обсяг – 350 тис.грн.), договір з ПАТ «Інститут Титану» (м. Запоріжжя) на підготовку вихідних даних для проєктування виробництва TiO_2 у В'єтнамі (обсяг – 1,15 млн.грн.), з ТОВ «АКАМ» на виробництво 6 тон пігментного діоксиду титану спеціальних марок. Крім цього, отримане позитивне рішення КБ «Південне» (м. Дніпро) про замовлення ними у 2020 році НДР «Застосування агрегатів термічної нейтралізації компонентів

ракетного палива для утилізації небезпечних відходів в Україні», яка буде виконуватись інститутом спільно з кафедрою прикладної екології.

У 2019 році ЦНТЕІ було започаткувало нову форму пошуку замовлень на наукові послуги і дослідження. Через систему PROZORRO університет виграв 6 тендерів на виконання послуг сумарним обсягом 1,7 млн. грн. на замовлення Державної інноваційно фінансово-кредитної установи. Договори передбачають надання комплексних послуг з лабораторних випробувань інноваційних розробок, аналізу прав інтелектуальної власності та розробленням бізнес-планів і бізнес-моделей. До виконання договорів залучені представники факультетів ТеСЕТ (кафедри ПГМ, ЗМДМ, ПОХНВ, ПМ і ТКМ, ЗТХ), ЕлІТ (кафедри КН, ЕКТ, ЕЗПФ), ННІ БТ "УАБС" (кафедра МЕВ), ФЕМ ім. О. Балацького (кафедра маркетингу), права (кафедра КПДС), ЦНТЕІ та ЦКНО «Матеріалознавства».

Особливо необхідно відмітити успіхи **гуманітарного напрямку наукових досліджень**, зокрема кафедри психології, політології та соціокультурних технологій, якою у 2019 році виконується 7 господарських договорів на загальну суму більше 1,3 млн.грн., у т.ч. потужний проєкт за державною програмою регіонального розвитку щодо пошуку шляхів підвищення зайнятості населення у працездатних територіях області.

Університет продовжив тісну **співпрацю із органами місцевого самоврядування** у напрямі вирішення нагальних соціально-економічних і науково-технічних проблем територій. Протягом останніх років фахівцями СумДУ у співпраці з Інститутом технічної теплофізики НАН України (м. Київ) розроблено та здано замовнику Схеми теплопостачання м. Суми. Ця документація є дорожньою картою розвитку системи теплопостачання населеного пункту на найближчі 10 років та є фундаментом для модернізації потужностей і мереж та для формування відповідних тарифів. На разі завершуються роботи щодо розроблення Схеми теплопостачання м. Конотоп із залученням представників Конотопського інституту СумДУ. У співдружності та на замовлення ПАТ «Сумбуд» виконуються дослідження щодо пошуку варіантів створення комплексної системи опалення будівель мікрорайону «Єспланада» (м. Суми). Науковцями ННІ ФЕМ імені Олега Балацького, ННІ БТ «УАБС» виконана робота щодо розроблення прогнозу економічного і соціального розвитку Тростянецького району, вчені із факультету ІФСК завершили краєзнавчі дослідження для Боромлянської ОТГ. Вперше за декілька останніх років кафедрою електроенергетики виконано господарчий договір (присвячений обстеженню ліфтового обладнання для комунальної сфери міста Суми).

У напрямі **розбудови дослідницької інфраструктури** у 2019 р. продовжив розвиток власних Центрів колективного користування науковим обладнанням медичного і матеріалознавчого спрямування. На фінансування останнього, у звітному році, було залучено 6 млн.грн. бюджетних коштів, за які придбано сучасний раманівський спектрометр та триває закупівля обладнання для прецизійного аналізу хімічного складу металів і сплавів, зокрема для потреб інженерного напрямку, а також вакуумної установки для підготовки зразків для електронно-мікроскопічних досліджень. Крім цього, за рахунок власних коштів СумДУ (2,1 млн.грн.) для дооснащення електронного мікроскопу було придбано і встановлено рентгенівський мікроаналізатор з дисперсією за енергіями EDS X-Max виробника Oxford Instruments. Таким чином, загальний обсяг фінансування дослідницької інфраструктури у поточному році становить **майже 10 млн.грн.**

Господарська, держбюджетна і грантова наукова тематика виконується на 51-й кафедрі, що становить майже **90 %** від їх загальної кількості. Керівництво науковими роботами з виділеним фінансуванням здійснюють 153 із 946 штатних наукових і науково-педагогічних працівників (2018 р. – 147 із 950). Дані щодо обсягів фінансування наукових досліджень і розробок кафедр за загальним (ЗФ) і спеціальним (СФ) фондами за 11 місяців 2018 і 2019 років наступні:

№	Кафедра або науковий підрозділ	Загальний обсяг (СФ+ЗФ), млн.грн.		Укладений обсяг СФ, млн.грн.		Обсяг ЗФ, млн. грн.		Співвідношення СФ/ЗФ (2019)
		2018	2019	2018	2019	2018	2019	
1	ПГМ	99,642	10,773	99,642	10,441	0	0,300	34,8
2	ЦККНО МІ	–	3,693	–	2,486	–	1,207	2,06

№	Кафедра або науковий підрозділ	Загальний обсяг (СФ+ЗФ), млн.грн.		Укладений обсяг СФ, млн.грн.		Обсяг ЗФ, млн. грн.		Співвід- ношення СФ/ЗФ (2019)
		2018	2019	2018	2019	2018	2019	
3	Наноелектроніки	2,182	2,714	0,001	0,351	2,181	2,363	0,15
4	<i>НДІ "МІНДІП"</i>	–	1,959	–	1,959	–	0	+
5	Ф і П	2,758	1,908	1,401	0,125	1,357	1,783	0,07
6	ЕКТ	1,648	1,723	0,207	0,328	1,441	1,395	0,23
7	ЕЗПФ	1,487	1,591	0	0,038	1,487	1,553	+
8	ФБСС	0,889	1,466	0,002	0,017	0,887	1,449	0,01
9	МЕВ	1,211	1,452	0,008	0,022	1,203	1,430	0,02
10	ПОХНВ	1,336	1,411	0,549	0,436	0,787	0,975	0,45
11	ППСТ	0,269	1,377	0,211	1,377	0,058	0	+
12	ПМ та МСС	1,796	1,366	0,457	0,090	1,339	1,276	0,07
13	Пат. анатомії	0,991	1,163	0,312	0,586	0,679	0,577	1,02
14	ПЕК	1,419	1,124	1,419	1,124	0	0	+
15	Хірургії	2,731	1,012	2,281	0,562	0,445	0,450	1,25
16	Маркетингу	–	0,922	–	0,346	–	0,576	0,60
17	Економіки ПБА	1,792	0,876	0,716	0,020	1,076	0,856	0,02
18	ЗМ та ДМ	0,839	0,870	0,619	0,650	0,220	0,220	2,91
19	Комп. наук	1,354	0,853	0,625	0,077	0,729	0,776	0,10
20	<i>НДІ ЕТ</i>	–	0,770	–	0,770	–	0	+
21	Фізіології	0,618	0,692	0,013	0,035	0,605	0,657	0,05
22	<i>ЦНТЕІ</i>	0,018	0,684	0,018	0,684	0	0	+
23	ЕКіб	0,172	0,655	0,672	0,155	0,500	0,500	0,31
24	ТМВІ	0,745	0,465	0,309	0,265	0,436	0,200	1,32
25	Біофізики	0,453	0,451	0,003	0,001	0,450	0,450	+
26	БОО	0,305	0,393	0,005	0,065	0,300	0,328	0,20
27	АГПФЕБ	0,806	0,360	0,038	0,060	0,768	0,300	0,20
28	КПДС	0,049	0,352	0,049	0,052	0	0,300	0,17
29	Управління	0,617	0,287	0,075	0,287	0,542	0	+
30	ПМ і ТКМ	0,019	0,236	0,019	0,236	0	0	+
31	ЖФ	0,015	0,179	0,003	0,179	0,012	0	+
32	Гром. здоров'я	4,518	0,155	3,847	0,155	0,671	0	+
33	<i>ННЦ фіз.реаб.</i>	–	0,150	–	0,150	–	0	+
34	<i>ЦІС</i>	0,095	0,142	0,095	0,142	0	0	+
35	<i>Центр ВеБІС</i>	0	0,128	0	0,128	0	0	+
36	Внутр. медицини	0,092	0,093	0,092	0,093	0	0	+
37	ХТВМС (ШІ)	0,094	0,070	0,094	0,070	0,094	0	+
38	Інф. хвороб	0,048	0,047	0,048	0,047	0	0	+
39	Військов. Підгот.	0,038	0,045	0,038	0,045	0	0	+
40	Сім. медицини	0,173	0,041	0,173	0,041	0	0	+
41	ЕПА (КІ)	0,036	0,040	0,009	0,010	0,025	0,030	+
42	ФЗНД (КІ)	0,024	0,035	0,024	0,035	0	0	+
43	Електроен.	0,002	0,033	0,002	0,033	0	0	+

№	Кафедра або науковий підрозділ	Загальний обсяг (СФ+ЗФ), млн.грн.		Укладений обсяг СФ, млн.грн.		Обсяг ЗФ, млн. грн.		Співвід- ношення СФ/ЗФ (2019)
		2018	2019	2018	2019	2018	2019	
44	Педіатрії	0,030	0,028	0,030	0,028	0	0	+
45	СІТ (ШІ)	0,019	0,027	0,019	0,027	0	0	+
46	Морфологія	0,036	0,023	0,036	0,023	0	0	+
47	ТТФ	0,620	0,023	0,620	0,023	0	0	+
48	ТП Хімії	0	0,014	0	0,014	0	0	+
49	Нейрохірургії	0,005	0,010	0,005	0,010	0	0	+
50	МППГ	0,008	0,010	0,008	0,010	0	0	+
51	Стоматології	0,002	0,005	0,002	0,005	0	0	+
52	Герм. філол.	0,049	0,005	0,009	0,005	0,40	0	+
53	МЄПЦД	0,005	0,003	0,005	0,003		0	+
54	Акушерства	0,001	0,002	0,001	0,002	0	0	+
55	Фіз. виховання	0	0,002	0	0,002	0	0	+
56	Ін. мов (ФІФСК)	0,02	0,002	0,02	0,002	0	0	+
57	КПТІДП	0,059	0,002	0,001	0,002	0,058	0	+
58	Фіз. терапії	0,006	0,001	0,006	0,001	0	0	+
59	Заг. хірургії	0,005	0	0,005	0	0	0	+
60	ЕУ КІ	0,006	0	0,006	0	0	0	+
61	ЕУ ШІ	0,06	0	0,06	0	0	0	
62	Ін. мов(ННІ БТ)	0	0	0	0	0	0	+
63	МА і МО	0	0	0	0	0	0	+
64	Філософії	0	0	0	0	0	0	+
	<i>Інші ЗУ підрозділи</i>	1,160	1,089	0,131	0,013	1,029	1,076	0,01

Загалом, госпдоговірна, держбюджетна і грантова наукова тематика **не виконується лише на 6-ти з 57-ми кафедр** університету, а саме: загальної хірургії; економіки і управління КІ; економіки і управління ШІ; іноземних мов (ННІ БТ); МА і МО; філософії.

Узагальнюючі дані щодо обсягів фінансування наукових досліджень та розробок інститутів і факультетів за загальним (ЗФ) і спеціальним (СФ) фондами за 11 місяців 2018 і 2019 років наступні:

Підрозділ	Загальний обсяг (СФ+ЗФ), млн.грн.		Укладений обсяг СФ, млн.грн.		Обсяг ЗФ, млн.грн.		Співвідно- шення СФ/ЗФ (2019)
	2018	2019	2018	2019	2018	2019	
<i>Факультет ТеСЕТ</i>	14,621	14,917	13,178	13,222	1,443	1,695	7,8
<i>ЗУ підрозділи</i>	4,111	10,851	0,611	3,775	3,500	7,076	0,53
<i>Факультет ЕЛТ</i>	8,444	8,280	1,292	0,917	7,152	7,363	0,12
<i>Медичний інститут</i>	9,810	7,566	5,769	4,225	2,855	3,341	1,26
<i>ННІ ФЕМ</i>	6,258	3,993	2,254	0,778	4,004	3,215	0,24
<i>ННІ БТ "УАВС"</i>	3,577	3,966	0,687	0,259	2,890	3,707	0,07
<i>Факультет ІФСК</i>	0,343	1,573	0,233	1,573	0,110	0	+
<i>ННІ права</i>	0,919	0,715	0,093	0,115	0,826	0,6	0,19
<i>ШІ</i>	0,173	0,097	0,173	0,097	0	0	+
<i>КІ</i>	0,064	0,075	0,039	0,045	0,025	0,030	1,5
<i>СумДУ</i>	48,318	52,033	24,326	25,006	22,806	27,027	0,93

Станом на 01 грудня з початку 2019 року на шість позиції (з 37-ти до 43-х) зріс індекс Гірша університету за даними БД Scopus та на чотири позиції (з 35-ти до 39-ти) – за даними БД WoS.

За 11 місяців 2019 року кількість публікацій у виданнях, які індексуються БД Scopus становить 262 (за аналогічний період 2016 р. – 160, 2017 р. – 179, 2018р. – 197), за структурними підрозділами розподіл публікацій наступний:

- факультет ЕлІТ: 2019 р. – 98 (2016 р. – 86, 2017 р. – 74, 2018 р. – 95);
- факультет ТеСЕТ: 2019 р. – 57 (2016 р. – 29, 2017 р. – 46, 2018 р. – 37);
- ННІ БТ "УАБС": 2019 р. – 42 (2016 р. – 7, 2017 р. – 8, 2018 р. – 17);
- медичний інститут: 2019 р. – 41 (2016 р. – 31, 2017 р. – 32, 2018 р. – 42);
- ННІ ФЕМ ім. О. Балацького: 2019 р. – 29 (2016 р. – 17, 2017 р. – 17, 2018 р. – 15);
- ННІ права: 2019 р. – 21 (2016 р. – 4, 2017 р. – 5, 2018 р. – 6);
- факультет ІФСК: 2019 р. – 9 (2016 р. – 3, 2017 р. – 5, 2018 р. – 6);
- Шосткінський інститут: 2019 р. – 2 (2016 р. – 0, 2017 р. – 3, 2018 р. – 1);
- Конопотський інститут: 2019 р. – 1 (2016 р. – 1, 2017 р. – 1, 2018 р. – 3).

У виданнях, які індексуються БД WoS за 11 місяців 2019 року кількість публікацій становить 152 (за аналогічний період 2018 р. – 136), за структурними підрозділами розподіл публікацій наступний:

- факультет ЕлІТ – 51 (2018р. – 55);
- медичний інститут – 43 (2018 р. – 36);
- ННІ ФЕМ ім. О. Балацького – 25 (2018 р. – 18);
- ННІ БТ "УАБС" – 18 (2018 р. – 16);
- факультет ТеСЕТ – 14 (2018 р. – 18);
- ННІ права – 10 (2018 р. – 4) ;
- факультет ІФСК – 8 (2018 р. – 8);
- Шосткінський інститут – 1 (2018 р. – 0);
- Конопотський інститут – 0 (2018 р. – 1).

У 2019 році представниками університету опубліковано 3 статті (за аналогічний період 2018р. – 2) у виданнях, що індексуються БД Scopus та/або WoS, за співавторством з представниками організацій, що входять до списку Forbes. У 2019 р. опублікована одна стаття у виданні, що обліковуються рейтингом Nature Index (автори Денисов С.І., Лютий Т.В.). Крім цього опублікована одна стаття у журналі з імпаکت-фактором 79,2 (співавтор Винниченко І.О.).

У 2019р. спостерігається позитивна динаміка зростання кількості наукових і науково-педагогічних працівників (далі – НП і НПП), що мають 5 і більше публікацій у виданнях, які індексуються БД Scopus та/або WoS, та мають індекс Гірша за зазначеними базами. За структурними підрозділами розподіл показників наступний:

Підрозділ	Кількість осіб, які мають 5 і більше публікацій (%)		Кількість осіб, що мають індекс Гірша (%)		Сумарний індекс Гірша		Кількість штатних НП і НПП		Середнє значення індексу Гірша на 1-го НП і НПП	
	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018
<i>Факультет ЕлІТ</i>	110 (74,3)	100 (68,9)	123(83,1)	115 (79,3)	651	589	148	145	4,4	4,062
<i>Факультет ТеСЕТ</i>	43 (37,0)	40 (33,9)	68 (58,6)	50 (42,4)	167	106	116	118	1,44	0,898
<i>ННІ ФЕМ</i>	27 (26,7)	21 (18,9)	62 (61,4)	52 (46,8)	131	87	101	111	1,3	0,784
<i>Медичний інститут</i>	67 (27,6)	50 (21,7)	92 (37,9)	50 (21,7)	224	132	243	230	0,92	0,574
<i>КІ</i>	4 (21,0)	4 (20)	4 (21,1)	4 (20,0)	15	14	19	20	0,79	0,7
<i>ННІ БТ "УАБС"</i>	31 (28,7)	16 (14,4)	46 (42,6)	28 (25,2)	84	46	108	111	0,78	0,414
<i>ННІ права</i>	5 (11,1)	4 (8,16)	16 (35,5)	8 (16,3)	26	11	45	49	0,58	0,224
<i>Факультет ІФСК</i>	1 (0,8)	1 (0,8)	8 (6,6)	6 (4,9)	11	7	121	121	0,09	0,058
<i>ШІ</i>	0	0	3(13,0)	0	3	0	23	24	0,13	0
<i>СумДУ</i>	288 (31,1)	236 (25,5)	423 (45,7)	313 (33,7)	1314	992	925	929	1,42	1,068

За показником кількість штатних наукових і науково-педагогічних працівників, що мають 5 і більше публікацій у виданнях, які індексуються БД Scopus та/або WoS, університет у 2019 р. зберігає **перший показник** серед ЗВО України.

Університет виступає засновником 17-ти наукових періодичних видань, з яких «Журнал нано- та електронної фізики» і «Nanomaterials Applications and Properties» індексуються базою даних Scopus, а журнали «Nanomaterials Applications and Properties» і «Маркетинг і менеджмент інновацій» – базою даних WoS.

У 2019 р. продовжилась системна робота щодо підвищення рівня наукових видань університету, яка була направлена на виконання вимог до їх входження до БД Scopus, WoS та переліку фахових видань України. У теперішній час журнал «Журнал нано- та електронної фізики» включений до категорій «А» переліку фахових видань України, журнали «Механізм регулювання економіки», «Правові горизонти», «Журнал інженерних наук», «Східноукраїнський медичний журнал» включені до категорій «Б». Станом на 01 грудня до МОН України подано матеріали на включення до переліку фахових видань України наступних журналів: «Маркетинг і менеджмент інновацій», «Сумський історико-архівний журнал», «Філологічні трактати», «Business Ethics and Leadership», «Financial Markets, Institutions and Risks», «Socio Economic Challenges».

У 2019 р. було проведено дві наукові конференції матеріали яких, або рекомендовані доповіді опубліковані у виданнях, які індексуються БД Scopus та/або WoS.

За 11 місяців 2019 року від імені СумДУ було отримано 84 охоронних документа, з яких 31 патенти та 53 авторських свідоцтв (за аналогічний період 2018р. – 73 охоронних документів, з яких 34 патенти та 39 авторських свідоцтв). Кількість поданих заявок на охороні документи у 2019 р. становить 105 (12 місяців 2017р. – 79, 2018 р. – 94).

У 2019 р. в рамках грантів НТСА здійснювалась фінансова підтримка наукових досліджень та прикладних розробок 13 колективів аспірантів і студентів. За результатами виконання розробок за грантами НТСА було підготовлено рід команд для участі заходах інноваційної спрямованості, зокрема у міжнародному форумі «Innovation market». Продовжено співпрацю НТСА з міжнародною мережею академічних бізнес-інкубаторів YEP. У листопаді проведенням дводенного StartUP WeekEND та «Фестивалем молодіжних старап ідей» розпочато роботу стартап-школи.

Протягом року активно провадилась робота щодо залучення осіб, що навчаються, до виконання досліджень і розробок з оплатою праці, що забезпечило зростання на 35% у поточному році у порівнянні з минулим кількості працюючих студентів (2019 – 180, 2018 – 140, 2017 – 133).

За підсумками участі у другому турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань та спеціальностей (згідно наказу МОН України №1059 від 05.08.2019 р.) студенти університету отримали 103 призових місця (2015– 87, 2016 р. – 85, 2017 р. – 108, 2018 р. – 103), що черговий раз забезпечило СумДУ **перший показник** серед всіх ЗВО України за кількістю призових місць. Проте нажаль лише 25 студентів, які були виконавцями НДДКР з оплатою праці, були переможцями конкурсу.

У складі групи сприяння академічної доброчесності (далі – Група АкД) створено лабораторію дослідження академічної доброчесності, завданнями якої є, зокрема, проведення відповідних досліджень та опитувань основних стейкхолдерів університету за тематикою доброчесності в науковій діяльності. НДЧ спільно з Групою АкД відпрацьовується алгоритм перевірки звітів за НДР, що фінансуються за рахунок державного та/або місцевих бюджетів, на потенційну наявність академічного плагіату.

Незважаючи на досягнуті високі показники Вчена рада вважає, що існує ряд **проблемних питань** у розвитку наукової діяльності, зокрема:

– існують і суттєво посилюються ризики значної втрати обсягів виконання договорів за зовнішнім замовленням, зокрема через наявну систему державного управління бюджетними коштами, а саме: значну фінансову зарегульованість, високе фіскальне навантаження на договір (до 60 % податків) та особливо через жорсткі вимоги до проведення процедур закупівель матеріалів/реактивів/послуг та обладнання (лише за оціночними підрахунками, у 2019 році університет втратив близько 7 млн.грн. профінансованого обсягу НДР через неможливість оперативного проведення закупівель сировини і матеріалів;

- не виконуються науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи з виділеним фінансуванням на шести кафедрах університету (по одній на факультетах ЕлІТ і ІФСК, інститутах БТ «УАБС», медичному, Конотопському і Шосткинському);
- спостерігається стійка тенденція до зменшення співвідношення обсягу спеціального до обсягу загального фонду фінансування наукових досліджень і розробок (СФ/ЗФ);
- існуюча матеріально-технічна база для проведення досліджень та виконання прикладних розробок потребує суттєвого оновлення;
- кількість та обсяг загальноуніверситетських міжнародних наукових грантів не відповідають його потенціалу;
- створення, розвиток і підтримка стартапів, носить епізодичний характер;
- залишається відносно низькою кількість набутих університетом прав інтелектуальної власності, зокрема патентів на винахід, а охоронні документи, які отримані університетом у закордонних патентних відомствах відсутні;
- щорічне зростання кількості статей у виданнях, які індексуються одночасно БД Scopus та WoS, та мають високі коефіцієнти впливовості для конкретної галузі знань не відповідає науковому потенціалу вчених університету;
- університет видає лише три видання, які індексуються БД WoS або Scopus;
- в університеті проводиться лише три наукових конференції матеріали яких, або рекомендовані доповіді публікуються у виданнях, які індексуються БД Scopus та/або WoS;
- спостерігається відносно низька активність аспірантів щодо участі у програмах міжнародних наукових стажувань для проведення досліджень;
- за рядом освітньо-наукових програм спостерігається низький рівень залучення аспірантів до виконання науково-дослідних робіт з виділеним фінансуванням;
- впровадження сучасних форм організації наукової роботи студентів із широким їх залученням до стартап-руху;
- незважаючи на суттєве зростання обсягів фінансування НДР, до їх виконання з оплатою праці залучається лише 2 % від загальної кількості студентів денної форми навчання.
- практично не проводяться заходи щодо роз'яснення основних принципів доброчесності в наукових дослідженнях серед молодих вчених та здобувачів ступеню доктора філософії;
- відсутня практика опитування вчених за тематикою доброчесності у наукових діяльності та інструменти виявлення можливих порушень принципів академічної доброчесності з боку учасників процесу наукових досліджень.

Вчена рада постановляє:

I. Ректорату, директорам інститутів, деканам факультетів, завідувачам кафедр продовжити пошук шляхів, які направлені на підвищення рівня науково-дослідної роботи, форм і методів її реалізації, збільшення обсягів господарчих договорів, державних і міжнародних грантів, підвищення рівня публікаційної активності у виданнях з високими коефіцієнтами впливовості, залучення до наукової роботи з оплатою праці аспірантів і студентів.

II. Затвердити нижченаведені заходи, що направлені на подальший розвиток наукової діяльності в СумДУ:

№ з/п	Заходи	Відповідальні, термін виконання
Заходи, щодо загальних питань організації наукової діяльності та вдосконалення нормативної бази		
1	Забезпечити за всіма науковими напрямками, які розвинені в університеті, проходження СумДУ державної атестації ЗВО у частині провадження ними наукової (науково-технічної) діяльності за максимально можливим рівнем.	Проректор з НР Черноус А. М., начальник НДЧ Курбатов Д.І., директори інститутів, декани факультетів <i>Термін: 1–2 квартали 2020 р.</i>
2	Провести роботи щодо включення СумДУ до Державного реєстру наукових установ, яким надається підтримка держави на максимально визначений термін.	Проректор з НР Черноус А. М., начальник НДЧ Курбатов Д.І. <i>Термін: 3–4 квартали 2020 року</i>

№ з/п	Заходи	Відповідальні, термін виконання
3	Розвивати існуючі наукові школи та започаткувати нові напрями досліджень, зокрема тих, які є проривними з огляду на світові тенденції розвитку науки та технологій.	Проректор з НР Черноус А.М., директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр <i>Термін: постійно</i>
4	Проводити постійну роботу щодо удосконалення діючої внутрішньоуніверситетської нормативної бази стимулювання наукової діяльності та розробити: – Положення про організацію наукової діяльності у СумДУ (версія 02); – Наказ про встановлення нормативів щодо зменшення навчального навантаження докторам наук (нова редакція)»; – Положення про діяльність молодіжних наукових творчих об'єднань у СумДУ (версія 02); – Положення про порядок видання наукових журналів (версія 04) – Положення про організацію і проведення наукових заходів у СумДУ (версія 02); – Нормативну базу щодо стимулювання видання наукових журналів та проведення міжнародних конференцій; – Положення діяльності в університеті із трансферу технологій; – Нормативну базу про механізми розподілу витрат за базовим фінансуванням наукової діяльності; – Нормативної бази щодо створення сприятливих умов для виконання наукових досліджень і розробок колективами молодих вчених.	Проректор з НР Черноус А. М., начальник НДЧ Курбатов Д.І., <i>Термін: 2 – 3 квартал 2020.</i> перший проректор Карпуша В.Д. <i>Термін: 1 квартал 2020.</i> в.о.голови НТСА Солодовников С.М. <i>Термін: 1–2 квартал 2020.</i> начальник ЦНТЕІ Гудков С.М., керівник Групи АкД Артюхов А.Є. <i>Термін: 3 квартал 2020.</i> начальник ЦНТЕІ Гудков С.М. <i>Термін: 2 квартал 2020.</i> начальник ЦНТЕІ Гудков С.М. <i>Термін: 3 квартал 2020.</i> начальник ЦНТЕІ Гудков С.М. <i>Термін: 3 квартал 2020.</i> начальник НДЧ Курбатов Д.І., <i>Термін: 2 – 3 квартал 2020.</i> начальник НДЧ Курбатов Д.І., <i>Термін: 2 – 3 квартал 2020.</i>
5	Для підвищення результативності участі у конкурсах наукових проєктів, вдосконалення критеріїв оцінки якості досліджень і розробок, проведення внутрішньоуніверситетської експертизи запитів і звітів тощо завершити створення підрозділу моніторингу якості наукової діяльності та розробити відповідну нормативну базу.	Проректор з НР Черноус А. М., начальник НДЧ Курбатов Д.І., <i>Термін: 2–3квартали 2020 року</i>
6	Продовжити роботу зі створення нових та розвитку існуючих наукових, науково-виробничих підрозділів, центрів колективного користування унікальним аналітичним і технологічним обладнанням кадрову основу яких становлять штатні наукові працівники, що є однією із необхідних умов доведення наукових розробок до практичного впровадження, зокрема: – розпочати роботу зі створення в структурі університету спеціалізованого інжинірингового центру, як підрозділу надання комплексу консультаційних, технічних, проєктних, технологічних, маркетингових, юридичних та інших послуг зовнішнім замовникам, у режимі як повного («під ключ»), так і не повного виробничих циклів; – провести комплекс заходів щодо створення у структурі НДІ енергоефективних технологій	Проректор з НР Черноус А.М., начальник НДЧ Курбатов Д.І. <i>Термін: протягом року</i> директор НДІ ЕТ Сотник М.І. <i>Термін: протягом року</i>

№ з/п	Заходи	Відповідальні, термін виконання
	<p>спеціалізованого «Експертного центру технологій, обладнання та матеріалів для потреб атомної енергетики»;</p> <p>– завершити роботу зі створення центру колективного користування металообробним обладнанням на нових організаційних принципах;</p> <p>– провести системну роботу щодо вивчення необхідності і проведення акредитації лабораторій університету у Національному агентстві з акредитації України, зокрема з метою поширення спектру послуг для реального сектору економіки.</p>	<p>декан факультету ТеСЕТ Гусак О.Г., <i>Термін: 2 квартал 2020 року</i></p> <p>керівники структурних наукових підрозділів <i>Термін: протягом року</i></p>
Заходи, щодо збільшення обсягів фінансування НДР та трансферу технологій		
7	<p>Продовжити роботу щодо збільшення обсягів бюджетного фінансування наукових досліджень. Відповідно до вимог МОН України провести внутрішні конкурси проектів НДР, які будуть фінансуватися за рахунок державного бюджету України починаючи із 2021 року.</p>	<p>Проректор з НР Черноус А. М., начальник НДЧ Курбатов Д.І. директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр. <i>Термін: протягом року</i></p>
8	<p>Поставити за мету у 2020 році досягти обсягів укладання господарчих договорів та державних і міжнародних грантів на суму не менше 45 млн. грн., зокрема за рахунок наступних напрямів:</p> <p>– виконання контракту і відповідного договору комісії з ДК «Укрспецекспорт» на замовлення Нанкінського НДІ електронних технологій (КНР);</p> <p>– виготовлення і постачання грануляційного обладнання у рамках дилерської угоди з компанією «CS Technology» (Індія);</p> <p>– підписання і виконання контракту на замовлення Китайського інституту ядерної енергії (м.Ченду, КНР);</p> <p>– виконання замовлень на виготовлення насосного, компресорного обладнання і комплектуючих для нафто- і газопереробних підприємств, зокрема ПАТ «Укртатнафта»;</p> <p>– виконання робіт і виготовлення науково-технічної продукції НДІ «МІНДІП», зокрема експорту дослідних партій діоксиду титану спеціальних марок;</p> <p>– виконання розробок спеціального призначення, у т.ч. на замовлення КБ «Південне»;</p> <p>– розробки технологій і виготовлення дослідних партій нанотехнологічної продукції, зокрема полікарбонату, у рамках дилерської угоди з компанією «Team-Trade s.r.o.» (Чеська республіка).</p>	<p>Проректор з НР Черноус А. М., начальник НДЧ Курбатов Д.І., директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр <i>Термін: протягом року</i></p>
9	<p>Прийняти участь у конкурсах на гранти Національного фонду досліджень України, гранти Президента України для молодих вчених, гранти за білатеральними програмами, програм Державного замовлення на науково-технічну продукцію, грантів КМУ колективам молодих вчених тощо та забезпечити надання адресної підготовки окремих вчених або авторським колективам щодо підготовки запитів.</p>	<p>Проректор з НР Черноус А. М., начальник НДЧ Курбатов Д.І., начальник ЦНТЕІ Гудков С.М., директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр <i>Термін: протягом року</i></p>

№ з/п	Заходи	Відповідальні, термін виконання
10	<p>Провести організаційну роботу, яка направлена на участь у конкурсах на одержання загально-університетських міжнародних грантів наукового спрямування:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поставити за мету у 2020 році збільшити кількість поданих проектів загальноуніверситетського рівня за програмою: Horizon 2020; – у межах оголошених конкурсів продовжити використовувати практику формування міжфакультетських (міждисциплінарних) робочих групи для підготовки спільних заявок; – продовжити системно оновлювати довідково-інформаційні матеріали про міжнародні організації, зарубіжні фонди, які надають гранти на проведення наукових досліджень; – постійно інформувати кафедри про відкриті конкурси (зокрема на web-сайтах університету, ЦНТЕІ і Національного контактного пункту Horizon 2020 та адресної розсилки повідомлень), підтримувати стосунки із мережею існуючих контактних пунктів щодо участі у програмі Horizon 2020, спільних наукових конкурсах, грантових програмах для організацій, інших грантових програмах національних та міжнародних фондів; – проводити технологічні семінари з методик розміщення інформації про напрями наукової діяльності, пошуку закордонних партнерів та подачі заявок на участь у міжнародних наукових конкурсах; – проводити постійний пошук партнерів для подання спільних заявок для участі у міжнародних наукових конкурсах в мережах наукових контактів (портал учасників рамкових програм ЄС, служби пошуку партнерів CORDIS, мережі наукових контактів LinkedIn, Researchgate тощо) та з числа існуючих партнерів освітянських грантових проектів. 	<p>Проректор з НР Чорноус А.М., начальник ЦНТЕІ Гудков С.М., начальник ВМС Кириченко К.І., директори (декани) інститутів (факультетів), завідувачі кафедр <i>Термін: протягом року</i></p>
11	<p>На комерційно-привабливі розробки та технології, які отримані в результаті виконання держбюджетних НДР, господарчих договорів, державних і міжнародних наукових грантів та грантів НТСА скласти план першочергового захисту прав інтелектуальної власності від імені СумДУ.</p>	<p>Проректор з НР Чорноус А. М., начальник ЦНТЕІ Гудков С.М., начальник НДЧ Курбатов Д.І. <i>Термін: лютий 2020 року</i></p>
12	<p>Системно оновлювати перелік комерційно-привабливих та інноваційних розробок, на які університет вже має право інтелектуальної власності або які можуть бути захищені цим правом, що мають потенціал до продажу ліцензії на їх використання, або створення стартапів.</p>	<p>Проректор з НР Чорноус А. М., начальник ЦНТЕІ Гудков С.М., начальник НДЧ Курбатов Д.І. <i>Термін: постійно</i></p>
13	<p>З метою впровадження сучасних інноваційних комерційно-привабливих рішень за кордоном шляхом їх комерціалізації групі організації трансферу технологій ЦНТЕІ здійснювати заходи, які пов'язані з моніторингом ринку науково-технологічних послуг, комерціалізацією наукових розробок, реалізацією університетських винаходів, патентів тощо.</p>	<p>Проректор з НР Чорноус А. М., начальник ЦНТЕІ Гудков С.М. <i>Термін: постійно</i></p>

№ з/п	Заходи	Відповідальні, термін виконання
14	<p>З метою рекламування наукових напрямів і розробок університету та покращення і систематизації інформаційного забезпечення наукової діяльності:</p> <ul style="list-style-type: none"> – оновити рекламно-інформаційний збірник наукових розробок, доповнивши його інформацією про результати виконання держбюджетних НДР, господарчих договорів, державних і міжнародних наукових грантів та грантів НТСА; – прийняти участь, щонайменше у 15-ти виставках науково-технічної продукції та тематичних інвестиційних форумах; – використовувати можливості національних і міжнародних мереж трансферу технологій, зокрема, платформу Enterprise Europe Network (EEN) для розміщення інформації про комерційно привабливі розробки СумДУ та пошуку партнерів. 	<p>Проректор з НР Чорноус А. М., начальник ЦНТЕІ Гудков С.М.</p> <p><i>Термін: 2 квартал 2020 року</i></p> <p><i>Термін: протягом року</i></p> <p><i>Термін: протягом року</i></p>
Заходи з підвищення публікаційної активності		
15	<p>Поставити за мету у 2020 році збільшити щонайменше на 50 публікацій у порівнянні з 2019 роком кількість публікацій у виданнях, які індексуються БД Scopus та WoS та збільшити індекс Гірша університету не менше ніж на п'ять позицій за кожною із зазначених баз даних, при цьому проводити системну роботу щодо:</p> <ul style="list-style-type: none"> – зростання кількості штатних науково-педагогічних і наукових працівників, які мають 5 і більше публікацій у виданнях, які індексуються БД Scopus або WoS; – за рахунок публікацій якісних наукових статей зростання індексу Гірша штатних науково-педагогічних і наукових працівників без самоцитувань; – публікації результатів спільних досліджень з іноземними вченими, зокрема, які мають за БД Scopus або WoS особистий індекс Гірша більше 10; – збільшення кількості статей, які публікуються у журналах з імпаکت-фактором більше десяти та у виданнях, які обліковуються рейтингом Nature Index, зокрема, у журналах «Nature» та «Science»; – збільшення кількості публікацій, з представниками інших організацій, передусім тих, що входять до списків Forbes та Fortune. 	<p>Проректор з НР Чорноус А. М., начальник ЦНТЕІ Гудков С.М. директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр</p> <p><i>Термін: протягом року</i></p>
16	<p>На системній основі проводити інформаційно-технологічні семінари для керівників редакційних колегій наукових журналів.</p>	<p>Начальник ЦНТЕІ Гудков С.М.</p> <p><i>Термін: протягом року</i></p>
17	<p>Закінчити процедуру подання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – документів щодо включення усіх власних наукових видань університету до Переліку наукових фахових видань України з отриманням ними статусів видань, які відповідають категоріям «А» або «Б»; – подання заявки щонайменше від редколегій трьох журналів на включення до баз даних Scopus або WoS. 	<p>Проректор з НР Чорноус А. М., начальник ЦНТЕІ Гудков С.М., головні редактори наукових журналів</p> <p><i>Термін: 2 квартал 2020 р.</i></p> <p><i>Термін: 4 квартал 2020 р.</i></p>

№ з/п	Заходи	Відповідальні, термін виконання
Заходи з організації наукової роботи студентів, аспірантів та молодих вчених		
18	На системному рівні проводити роботу щодо укладання угод із закордонними університетами і науковими установами – партнерами СумДУ на предмет спільної підготовки докторів філософії, зокрема у частині проведення наукових досліджень за тематикою дисертацій.	Директор ДРП Циганюк Д.Л., проректор з НР Черноус А.М., директори (декани) інститутів (факультетів), завідувачі кафедр <i>Термін: постійно</i>
19	Вжити заходів для активізації участі аспірантів усіх спеціальностей у міжнародних програмах наукових стажувань за тематикою дисертаційних досліджень на рівні не менше ніж 20% від їх загальної кількості за кожним структурним підрозділом.	Директори (декани) інститутів (факультетів), завідувачі кафедр <i>Термін: протягом року</i>
20	Проводити системну роботу із забезпечення практичної наукової підготовки здобувачів ступенів доктора філософії та доктора наук, зокрема: – здійснити аналіз якості наукової компоненти підготовки докторів філософії і докторів наук в СумДУ та винести його результати на розгляд наукової ради; – з метою покращення матеріально-технічної бази проведення дисертаційних досліджень, організувати роботу з пошуку, укладання та виконання аспірантами та їх науковими керівниками госпдоговірної та/або грантової тематики на замовлення підприємств, установ та організацій, зокрема, які зацікавлених у подальшому працевлаштуванні випускників аспірантури або у впровадженні результатів відповідних дисертаційних досліджень і розробок; – вжити заходів щодо забезпечення виконання, за участю аспірантів, на випускових кафедрах принаймні не менше однієї науково-дослідної роботи з виділеним фінансуванням (держбюджетні НДР, наукові гранти, господарчі договори) за кожною освітньо-науковою програмою підготовки докторів філософії; – здійснювати контроль за узгодженістю тем дисертаційних досліджень аспірантів та докторантів з тематикою держбюджетних НДР, наукових грантів, господарчих договорів на відповідних кафедрах.	Проректор з НР Черноус А.М., директор ДРП Циганюк Д.Л., начальник НДЧ Курбатов Д.І., директори (декани) інститутів (факультетів), завідувачі випускових кафедр <i>Термін: протягом року</i>
21	Рекомендувати Науковому товариству студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених: – інформувати кафедри про студентів, які виявили бажання займатись науковою діяльністю, беруть участь у заходах НТСА, зокрема щорічній студентській конференції «Перший крок в науку» та стартап-школі; – проводити інформаційні заходи, які спрямовані на поширення серед студентів усіх курсів і молодих вчених інформації про наукові здобутки і досягнення СумДУ; – збільшувати кількість студентів, які залучаються до участі у тренінгах та семінарах присвячених науковій діяльності, підготовці грантових заявок, ораторському мистецтву, комерціалізації результатів досліджень і	В.о. голови НТСА Солодовніков С.М. <i>Термін: щонайменше один раз на квартал</i> <i>Термін: постійно</i> <i>Термін: протягом року</i>

№ з/п	Заходи	Відповідальні, термін виконання
	<p>розробок, створенню стартапів тощо;</p> <ul style="list-style-type: none"> – впровадити в практику проведення наукових семінарів із науково-дослідними групами студентів із залученням до керівництва семінарами аспірантів університету; – провести аналіз інформації про студентів першого курсу, які були призерами і переможцями конкурсів МАН, районних, міських, обласних, всеукраїнських предметних олімпіад і конкурсів наукових робіт, закінчили загальноосвітні навчальні заклади, коледжі та технікуми з відзнакою, були випускниками університетського центру науково-технічної творчості шкільної молоді, та довести її до інститутів, факультетів та кафедр. Та залучати зазначений контингент до заходів НТСА; – здійснювати моніторинг діяльності та надавати підтримку молодіжним науково-творчим об'єднання, які функціонують на постійній основі, зокрема результати діяльності яких має перспективи до впровадження, зокрема через створення стартапів; – провести студентську конференцію «Перший крок в науку»; – залучати до заходів НТСА школярів. 	<p><i>Термін: 1 – 2 квартали 2020 р.</i></p> <p><i>Термін: 3 квартал 2020 р.</i></p> <p><i>Термін: протягом року</i></p> <p><i>Термін: 1 квартал 2020 р.</i></p> <p><i>Термін: протягом року</i></p>
22	<p>З метою залучення студентів, аспірантів і молодих учених до інноваційної діяльності та стартап-руху:</p> <ul style="list-style-type: none"> – завершити роботу зі формування контенту стартап-школи для студентів, аспірантів та молодих учених, до проведення занять залучати як науково-педагогічними працівників університету, які мають досвід практичної діяльності у сферах бізнесу, так і зовнішніх лекторів; – проводити заходи щодо поширення інформації про стартап-школу; – створити на сайті НТСА окрему сторінку про діяльність стартап-школи, та можливості для просування студентських стартап проектів; – забезпечити набір студентів, які на постійній основі будуть слухачами стартап-школи; – організувати участь представників СумДУ, зокрема виконавців грантів НТСА, у всеукраїнських, міжнародних конкурсах і фестивалях стартапів; – регулярно вносити пропозицій до «Координаційної ради з питань підтримки університетських стартапів» щодо підтримки стартапів, засновниками яких є члени НТСА; – у рамках діяльності підприємницьких клубів при міжнародній мережі академічних бізнес-інкубаторів YEP створити інформаційну брошуру з розвитку інноваційного підприємництва для розповсюдження серед студентів тощо; – підготувати та передати до ЦНТЕІ пропозиції до плану захисту прав інтелектуальної власності розробок аспірантів і студентів, які отриманні у рамках грантів НТСА. 	<p>В.о. голови НТСА Солодовніков С.М.</p> <p><i>Термін: січень 2020 р.</i></p> <p><i>Термін: протягом року</i></p> <p><i>Термін: 1 квартал 2020 р.</i></p> <p><i>Термін: 1 квартал 2020 р.</i></p> <p><i>Термін: протягом року</i></p> <p><i>Термін: протягом року</i></p> <p><i>Термін: 3 квартал 2020 р.</i></p> <p><i>Термін: 1 квартал 2020 р.</i></p>

№ з/п	Заходи	Відповідальні, термін виконання
23	Підтримувати та надавати методичну і інформаційну допомогу студентам і аспірантам щодо їх участі конкурсах на індивідуальні гранти від міжнародних фондів, наукового стажування у іноземних університетах і наукових установах тощо. Створити на сайті НТСА сторінку присвячену академічній мобільності.	Начальник ВМС Кириченко К.І., в.о. голови НТСА Солодовніков С.М., директори інститутів, декани факультетів, завідувачі кафедр <i>Термін: протягом року</i>
24	На основі аналізу проведення конкурсів на гранти НТСА, зокрема у 2019 р., організувати цикл семінарів для потенційних учасників конкурсу у 2020 р щодо формування тематик проектів, результати виконання яких дозволять започаткувати стартап, та підготовки запитів на гранти НТСА. Провести конкурсу на грант НТСА фінансування яких розпочнеться з 2021 р.	В.о. голови НТСА Солодовніков С.М. <i>Термін: 2– 3 квартали 2020 р.</i>
25	Провести комплекс заходів щодо участі представників університету, передусім, молодих вчених, аспірантів і студентів в конкурсі грантів Українського фонду стартапів.	Проректор з НР Черноус А.М., в.о. голови НТСА Солодовніков С.М., директори (декани) інститутів (факультетів) <i>Термін: протягом року.</i>
26	З метою реалізації принципу дуальної освіти сприяти переведенню студентів, які працюють у наукових структурних підрозділах у поєднанні з навчанням, та є потенційними кандидатами на вступ до аспірантури, на індивідуальні навчальні плани з поглибленою науковою складовою. Продовжити практику проведення семінарів і тренінгів для цільової групи студентів членів НТСА – наукового резерву аспірантури. Створити відповідний нормативний документ, який би сприяв широкому залученню студентів до підготовки до вступу в аспірантуру.	Директор ДРП Циганюк Д.Л., В.о. голови НТСА Солодовніков С.М., завідувач ВДА Діденко І.В. <i>Термін: протягом року</i>
27	Розробити план спільних заходів щодо роз'яснення основних принципів доброчесності в наукових дослідженнях для молодих вчених та здобувачів ступеню доктора філософії. Запровадити практику щорічного опитування молодих вчених та здобувачів ступеню доктора філософії за тематикою доброчесності в наукових дослідженнях.	Керівник Групи АкД Артюхов А.Є., директор ДРП Циганюк Д.Л. <i>Термін: 1 – 2 квартали 2020 р.</i>

III. Вважати рішення вченої ради від 13 грудня 2018 р. з питання: «Стан розвитку наукової діяльності та основні завдання на 2019 рік» таким, що втратило силу.

Схвалено вченою радою СумДУ, протокол № 5 від 12 грудня 2019 р.

Голова вченої ради

А.В. Васильєв

Секретар

А.І. Рубан